

Plan Odnowy
Miejscowości Rychnów
2024 – 2030

Spis treści

Wprowadzenie	3
Charakterystyka miejscowości.....	5
Zasoby służące odnowie miejscowości	7
Ocena słabych i mocnych stron środowiska realizacji interwencji.....	12
Wizja rozwoju miejscowości.....	14
Projekty służące realizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości Rychnów 2024 - 2030.....	16
Zarządzanie i promocja	21
Podsumowanie.....	22

Wprowadzenie

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem interwencji jest wzmocnienie spójności społecznej i ekonomicznej oraz zmniejszenie istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. W tym kontekście fundamentalne znaczenie ma uchwycenie i identyfikacja sedna lokalnych problemów rozwojowych i trybu oraz stylu życia mieszkańców wraz z zaplanowaniem racjonalnych działań naprawczych i rozwojowych.

Podjęty na bazie tego rodzaju przeświadczeń Plan Odnowy Miejscowości Rychnów na lata 2024 - 2030 powstał w ścisłej współpracy z mieszkańcami i w optyce ich potrzeb, problemów i oczekiwań. Plan posiada potencjał ku temu, by być przyjęty przez Radę Gminy i włączony do realizacji w ramach planów budżetowych, z uwzględnieniem pozyskanych zewnętrznych funduszy oraz harmonogramu wykonania poszczególnych zadań samorządu lokalnego oraz innych interesariuszy. Jest przede wszystkim wyrazem stanowiska lokalnej społeczności, ale też może stać się elementem wieloletniej perspektywy inwestycyjnej i finansowej koordynowanej przez samorząd. Opracowanie tego dokumentu wynika również z potrzeby realizacji jednej z zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej, tzw. zasady programowania. Stawia ona za cel skoncentrowanie wysiłków jednostek na stabilnych wieloletnich planach rozwojowych, które dążą do osiągnięcia konkretnych efektów w perspektywie średnio- i długookresowej.

Plan zawiera syntetyczną charakterystykę miejscowości z uwzględnieniem kluczowych aspektów jej funkcjonowania, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, określenie mocnych i słabych strony miejscowości w ramach analizy SWOT oraz planowane przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem oraz harmonogram zamierzonych działań. Dokument stanowi narzędzie dla inicjatyw i przedsięwzięć na rzecz podnoszenia standardu życia i pracy mieszkańców Rychnowa poprzez realizację wskazanych w nim wstępnych projektów. Zostały one wypracowane w ramach pracy społeczności lokalnej i powinny w następstwie realizacji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Realizacja Planu będzie służyć pełniejszemu i bardziej efektywnemu oraz zrównoważonemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych. Koncepcja stworzenia dokumentu płynie z potrzeby podjęcia próby zjednoczenia mieszkańców Rychnowa wokół wspólnych spraw i oczekiwań oraz wytyczenia takiej ścieżki działania i współpracy, która najpełniej przyczynia się do rozwoju miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Rychnów jest planem otwartym. Uwzględnia możliwość aktualizacji w zależności od identyfikowanych potrzeb społecznych, ich rangi i możliwości zaspokojenia oraz zmieniających się uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, środowiskowych i finansowych. Punkt odniesienia stanowią dla Planu i procesu jego tworzenia i ewentualnej aktualizacji zarówno podstawowe potrzeby infrastrukturalne i elementy stanowiące o jakości życia na obszarach wiejskich, jak też rosnące aspiracje i oczekiwania mieszkańców, czynniki związane z dążeniem do indywidualnego i zbiorowego, wszechstronnego rozwoju. Wobec tego Plan Odnowy Miejscowości dopuszcza w przyszłości zmiany uwzględniające przede wszystkim ujęcie nowych zadań, z uwzględnieniem dalszych szczegółowych uzgodnień i pozyskiwania odpowiednich środków finansowych.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Rychnów opracowano przyjmując za podstawę wyniki analizy sytuacji społeczno – ekonomicznej miejscowości oraz wyniki konsultacji z mieszkańcami, podczas których zapoznano ich z celami, dla których realizowany jest dokument oraz z niezbędną metodologią i harmonogramem opracowania. Na podstawie konsultacji i wywiadów środowiskowych opracowana została analiza SWOT określająca silne oraz słabe strony (wewnętrzne) miejscowości, szanse (zewnętrzne) i zagrożenia (zewnętrzne).

Zasadniczo w toku podjętych prac dążono do znalezienia odpowiedzi na pytanie:

Jakie działania należy podjąć i w jaki sposób działać oraz w którym kierunku inwestować środki, aby niwelować słabości miejscowości i potencjalne zagrożenia, a zarazem wzmocnić strony silne i wykorzystać pojawiające się szanse?

W perspektywie tego zagadnienia oraz wobec przeprowadzonej analizy szans i zagrożeń sformułowano zestaw działań mających na celu realną poprawę jakości życia i dobrostanu mieszkańców, a w konsekwencji stworzenie długofalowych perspektyw rozwojowych Rychnowa. Przedmiotowe działania były rozpatrywane w układzie wieloaspektowym, ze świadomością potrzeby minimalizowania bądź maksymalnego ograniczania ewentualnych ryzyk.

Charakterystyka miejscowości

Położenie

Rychnów to wieś położona w województwie zachodniopomorskim, w gminie Barlinek wchodzącej w skład powiatu myśliborskiego. W latach 1975–1998 leżała w granicach województwa gorzowskiego, do dziś związki funkcjonalne z Gorzowem Wielkopolskim pozostają istotnym aspektem jej tożsamości i praktyki życiowej mieszkańców. Odległość do stolicy gminy Barlinka wynosi 8 km, do Myśliborza – siedziby powiatu i drugiego bezpośrednio obsługującego potrzeby mieszkańców ośrodka miejskiego - 21 km. Odległość do Gorzowa Wielkopolskiego, który jest najbliższym miastem dającym możliwość zaspokojenie zapotrzebowania mieszkańców na usługi wyższego rzędu, wynosi 33 km, w godnym odnotowania zasięgu znajdują się także Pyrzyce (34 km) oraz Choszczno (36 km). Otoczenie osadnicze Rychnowa stanowią kolonia Słonki (2,3 km), kolonia Ulejno (2,9 km), osada leśna Kryń (3,0 km), wieś Podgórze (3,0 km), osada Brunki (3,2 km), wieś Dzikowo (3,3 km), wieś Kinice (3,4 km), wieś Dzikówko (3,7 km), osada Lipin (3,8 km), osada Wiewiórki (4,1 km)

Rychnów leży przy drodze powiatowej 2111Z łączącej Barlinek z Nowogródkiem Pomorskim. Stan nawierzchni drogi jest dobry. System komunikacyjny miejscowości uzupełnia droga niższego rzędu przebiegająca na północ w kierunku skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 156 relacji Lipiany – Barlinek, a na południe w kierunku miejscowości Piaśnik i Słonki. W centralnej części Rychnowa krzyżuje się ona z drogą powiatową oraz przebiegiem ulicy wyznaczającej wraz z drogą powiatową centralny kwartał zabudowy.

Rys historyczny

Początki dziejów Rychnowa sięgają XIII wieku. Okolice ta była wówczas porośnięta puszcza rozdzielająca ziemie Polan od Pomorzan, a w połowie X wieku weszły w skład monarchii wczesnopiastowskiej. Na pierwszą połowę XIV wieku datowane jest powstanie wczesnogotyckiego kościoła w Rychnowie, budowli z ciosów granitowych (w XVI wieku przebudowano oba szczyty korpusu kościoła i wzniesiono nową ścianę zachodnią oraz wieżę). W XIV wieku wieś weszła w skład ziemi myśliborskiej. Po raz pierwszy wspomniana została w księdze ziemskiej w 1357 roku jako Richenow założone na prawie niemieckim, z wymienionymi w dokumentach 64 łanami ziemi.

Wieś była lennem rycerskim, stanowiła uposażenie myśliborskiej kolegiaty. Po reformacji Rychnów przeszedł pod urząd domeny państwowej w Karsku. W pierwszej połowie XV wieku okoliczne tereny, funkcjonujące jako Nowa Marchia, sprzedane zostały przez Luksemburczyków Zakonowi Krzyżackiemu, potem zostały odkupione przez Hohenzollernów na rzecz władanej przez nich

Brandenburgii pozostając w jej granicach do końca I wojny światowej. Od 1701 roku ziemie te weszły w skład Prus, od roku 1871 zaś w skład zjednoczonych Niemiec. Na początku XVIII wieku wieś liczyła sobie 19 gospodarstw wiejskich i 10 zagrodniczych. W 1809 roku tworzyło ją 17 gospodarstw chłopskich, 10 zagrodniczych i 34 chałupnicze. W latach 20. XX wieku we wsi funkcjonował folwark, dzierzawiony przez Hansa Wiewega. Z folwarkiem związany był dwór. Przed II wojną światową rodzina Wieweg stworzyła w Rychnowie fabrykę krochmalu. Według danych z 1929 roku w Rychnowie było łącznie 30 gospodarstw rolnych o powierzchni od 17 do 21 ha. Do czasu zakończenia II wojny światowej w Rychnowie znajdowała się piekarnia, warsztat ślusarski, kołodziejski oraz gospoda.

Od zakończenia II wojny światowej społeczność Rychnowa stanowią polscy osadnicy. W 1946 roku założono Szkołę Podstawową w Rychnowie. W miejscowości funkcjonował klub piłkarski Spartakus Rychnów.

Struktura przestrzenna miejscowości

Rychnów to wieś zbudowana w kształcie owalnicy, z centralnie usytuowanym kościołem. Miejscowość rozciąga się na długości 1 kilometra w układzie równoleżnikowy oraz 430 metrów w układzie południkowym. Oś drogi stanowi dla niej podstawowy współczesny element kompozycyjny, drugi stanowi kompleks osadniczy budynków wielorodzinnych na północno – zachodnim skraju wsi. W centralnym kwartale zabudowy i jego otoczeniu skupione są przestrzenie i funkcje integrujące i organizujące lokalną aktywność mieszkańców. Obejmuje on również zabudowania dawnego gospodarstwa rolnego. Na południe od niego zlokalizowany jest kościół, a jeszcze dalej poza kwartałami zabudowy – cmentarz komunalny.

W części centralnej mieszkańcy zaspokajają potrzeby życiowe (zakupy, wypoczynek, spotkania towarzyskie), realizują się także kulturalnie i społecznie korzystając ze świetlicy wiejskiej. Jest to przestrzeń o charakterze wielopokoleniowym, naturalne miejsce spotkań i aktywności, a zarazem punkt orientacji oraz miejsce przecięcia szlaków komunikacyjnych. Do pewnego stopnia powoduje to utrzymanie rangi i funkcji związanej z pierwotną, okolnicową strukturą miejscowości, co należy uznać za cenny element zachowania dziedzictwa kulturowego i materialnego.

Struktura przestrzenna wsi jest dość czytelna i uporządkowana, zorientowana na przestrzeń o charakterze publicznym w centrum. Element charakterystyczny, wyrażający się zarówno w układzie przestrzennym, jak i praktyce życiowej mieszkańców, stanowi oddzielenie sfery dawnej zabudowy i nowszych budynków wielorodzinnych, w otoczeniu których brak znaczących elementów i obiektów o charakterze publicznym. W związku z tym istnieje potrzeba poszukiwania elementów oraz wdrażania działań spajających społeczność lokalną i organizujących ją wokół wspólnych doświadczeń, przeżyć i celów.

Zasoby służące odnowie miejscowości

Zasoby środowiskowe

Otoczenie naturalne Rychnowa stanowią pola i łąki, większe kompleksy leśne zajmują południową część gminy Barlinek, w odległości od 2 kilometrów od granic Rychnowa. Obszar źródliskowy i ciek wypływający spod Rychnowa przyjmuje się za początek rzeki Myśli, prawobrzeżnego dopływu Odry. Myśla posiada warunki dla organizacji spływów kajakowych, w oparciu o nią wytyczono szlak kajakowy, który rozpoczyna się w Lipianach, a kończy w miejscowości Porzecze.

W obrębie miejscowości Rychnów istnieje deficyt atrakcyjnych i przyciągających terenów zielonych służących rekreacji i wypoczynkowi oraz podnoszących jakość przestrzeni użytkowanej przez mieszkańców. W ostatnim okresie w ramach inicjatywy społecznej przystąpiono do założenia ogródków z nasadzeniami krzewodrzewowymi, w tym obok kościoła i przy mini orliku. Docelowo będą one wyposażone w mini siłownię na otwartym terenie i ławeczki.

Dziedzictwo kulturowe

Najcenniejszy zabytek kultury materialnej stanowi w Rychnowie kościół znajdujący się pośrodku miejscowości, na niewielkim wzniesieniu. Zachował pewne elementy konstrukcyjne z okresu powstania w końcu XIII wieku (otwory okienne we wschodniej elewacji i dekoracja szczytu), ale też ślady licznych napraw i przeróbek. W XVI wieku powiększono w nim okna w podłużnych elewacjach, a w drugiej połowie XIX wieku dodano czworoboczną wieżę i kruchtę. We wnętrzu kościoła zachował się drewniany strop, empora muzyczna oraz ławki. Poświęcony w rycie katolickim 12 stycznia 1947 roku obecnie funkcjonuje pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP stanowiąc filię kościoła parafialnego w Barlinku.

Przed laty w pobliżu świątyni znajdował się pomnik poświęcony mieszkańcom wsi poległym na frontach I wojny światowej. W południowej części wsi znajduje się cmentarz, jednak do dnia dzisiejszego nie zachowały się na nim żadne historyczne nagrobki. Cała zabudowa wsi pochodzi w dużym stopniu z drugiej połowy XIX i początku XX wieku.

Społeczność lokalna nie odczuwa specjalnej więzi z przedwojenną historią miejscowości. Jej dziedzictwo kulturowe związane jest w szczególności z dokonaniem ostatnich pokoleń i wytworami indywidualnej aktywności oraz wspólnie podejmowanymi działaniami i inicjatywami.

Infrastruktura publiczna i społeczna

Wobec likwidacji szkoły Rychnów nie posiada silnych elementów stanowiących o jakości i intensywności publicznego współistnienia mieszkańców. Funkcję infrastruktury publicznej wypełnia w tej sytuacji społeczne przedszkole (działające od 2019 roku), sklep i świetlica wiejska, do pewnego stopnia uzupełnia ją także świątynia i okazjonalnie cmentarz komunalny, a także remiza strażacka. Brak jest punktu pocztowego. Otwartymi przestrzeniami publicznymi są ponadto obiekt sportowy w centrum wioski (mini orlik i plac zabaw) oraz teren sportowy przy wyjeździe na Barlinek. Ten ostatni tworzy boisko z opustoszałą szatnią wybudowaną około 25 lat temu, bez mediów, niemniej posiada pewien istotny potencjał dla rozwoju aktywności mieszkańców. Deficyt przestrzeni dających takie możliwości ma miejsce przede wszystkim w rejonie osiedla wielorodzinnego, brakuje tam nawet placu zabaw dla dzieci.

Inicjatywy mieszkańców realizowane są w szczególności w oparciu o świetlicę mającą charakter rozległego pomieszczenia z wyposażeniem i zapleczem kuchennym. To przede wszystkim miejsce spotkań, warsztatów i zabawy.

Bołączką mieszkańców Rychnowa jest mała ilość połączeń komunikacji publicznej i ograniczona dostępność do innych ośrodków. Nie funkcjonuje żadna linia w systemie transportu publicznego. W okresie nauki szkolnej dzieci dowożone są do szkoły, w razie wolnych miejsc z tej formy transportu mogą korzystać także dorośli, jednak w okresie ferii i wakacji szkolnych kursy są zawieszane. Stosunkowo dobre jest połączenie z Gorzowem Wielkopolskim realizowane nawet kilka razy dziennie przez prywatnego przewoźnika. Nie ma natomiast żadnej możliwości dojazdu do Myśliborza, do Szczecina i do Choszczna. W związku z tym mieszkańcy zmuszeni są korzystać z transportu prywatnego i w dużej mierze pozostają wykluczeni komunikacyjnie, co dotyczy zwłaszcza osób starszych oraz gorzej sytuowanych.

Infrastruktura techniczna

W zabudowie miejscowości dominują budynki z pierwszej połowy XX wieku, w tym dwa odrestaurowane z 1915 roku, inne w większości z lat 30. W przeważającej większości pomimo swego wieku infrastruktura mieszkalna sprzed II wojny światowej jest w skali miejscowości w stosunkowo dobrym stanie, odrestaurowana i zadbana. Budynki wielorodzinne w północnej części wsi powstały w latach 80.

Według danych archiwalnych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 roku dotyczących instalacji techniczno-sanitarnych, na 168 zamieszkałych wówczas mieszkań 166 mieszkań przyłączonych było do wodociągu, 155 nieruchomości wyposażonych było w ustęp spłukiwany, 137 korzystało z centralnego ogrzewania, a 30 z pieców grzewczych. Z kanalizacji

korzystało 168 budynków mieszkalnych. Brak podłączenia mieszkań do gazu sieciowego. Dostęp do Internetu zapewnia światłowód.

Dobry jest stan drogi przebiegającej przez miejscowość w relacji zachód – wschód, jednak na całej długości zabudowy dokuczliwy jest brak chodnika. Sprawia to dyskomfort dla pieszych i osób poruszających się na rowerach, a nawet stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia.

Gospodarka

W roku 2022 według danych rejestru REGON we wsi Rychnów zarejestrowanych było 46 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 36 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a 45 miało status mikroprzedsiębiorstwa zatrudniającego do 9 pracowników. Na przestrzeni lat 2009-2022 najczęściej (12) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (2) w roku 2014. Wśród podmiotów posiadających osobowość prawną funkcjonowały 2 spółki cywilne. Wśród podmiotów działających w obrębie miejscowości 5 trudniło się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem lub rybactwem, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 22 podmioty, a 19 podmiotów w rejestrze zakwalifikowano jako prowadzące pozostałą działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą we wsi Rychnów najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (połowa działających podmiotów) oraz transport i gospodarka magazynowa (11%).

Wśród mieszkańców Rychnowa 33% stanowią osoby pracujące zawodowo i nieco poniżej 7% pracuje dorywczo, 29% to emeryci i renciści, uczy się lub studiuje 6% (dane pochodzące z badania społeczności Rychnowa na potrzeby przygotowania dokumentu). Rychnów nie stanowi silnego rynku pracy. Mieszkańcy miejscowości w przeważającej liczbie są zatrudnieni w Barlinku, względnie w Lipianach lub w Gorzowie. Dużo kobiet zatrudnionych jest w Niemczech.

Wieś i jej mieszkańcy nie należą do zamożnych. W przywołanym wcześniej badaniu przeprowadzonym wśród mieszkańców 5% badanych określiło swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą, 26% żyje „dobrze”, 38% - „średnio, 27% - „skromnie”, a około 3% - „biednie”.

Kapitał ludzki i społeczny

W roku 1998 populacja miejscowości wynosiła 645 osób, w roku 2009 – 697, w 2011 – 653, a w roku 2021 spadła do poziomu 564 mieszkańców. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 12,6%. Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 wśród 564 mieszkańców Rychnowa osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19 % (wobec średniej w województwie – 17,2%), w wieku produkcyjnym – 62,1% (średnia w regionie – 59,1%), a w wieku poprodukcyjnym – 19% (wobec regionalnej średniej wynoszącej 23,7%). Wskaźnik obciążenia demograficznego jest w Rychnowie znacznie mniejszy od wartości

wskaźnika dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniejszy od wartości obciążenia demograficznego dla całej Polski - na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Rychnów 61,1 osób w wieku nieprodukcyjnym. Według danych archiwalnych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002 roku we wsi Rychnów było 181 gospodarstw domowych. Wśród nich dominowały gospodarstwa zamieszkałe przez pięć lub więcej osób - takich gospodarstw było 62.

Badanie społeczności Rychnowa w ramach przygotowania dokumentu wykazało, że wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się 41,6% respondentów. Osoby z wykształceniem średnim i pomyślnym stanowią 35,4% badanej populacji, kolejne 13,5% stanowią osoby z wykształceniem podstawowym.

W Rychnowie aktywność społeczna mieszkańców koncentruje się w funkcjonowaniu Koła Gospodyń Wiejskich oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto istnieje stowarzyszenie prowadzące społeczne przedszkole. Przy ograniczonej wielkości populacji Rychnowa i względnie żywych relacjach w jej obrębie wynikających z dominującego stylu życia oraz charakteru relacji sąsiedzkich, zaangażowanie mieszkańców w sprawy wspólne pozostaje na średnim poziomie. Najliczniej mieszkańcy angażują się w pomoc na rzecz swoich sąsiadów (41,7% wskazań w ramach przeprowadzonego wśród mieszkańców badania), zaś 34,4% badanych również angażuje się w pomoc na rzecz społeczności, środowiska naturalnego lub miejscowości zamieszkania. Udział w pracach stowarzyszeń, fundacji czy innych grup wspólnotowych zadeklarowało 16,7% mieszkańców, podobny odsetek w pomoc innym osobom, nieznanym osobiście respondentom. Jako główny argument niskiego lub braku zaangażowania przez mieszkańców w działalność publiczną i społeczną wskazywano przede wszystkim małą ilość czasu na dodatkowe zajęcia (32,3%) oraz spędzanie większości czasu spędzają poza miejscem zamieszkania traktowanym jako głównie miejsce wypoczynku po pracy/szkole (27%). W granicach 20% ogółu uczestników badania wskazywało również na brak zainteresowania proponowanymi aktywnościami ze strony rodziny/kolegów, co ma wpływ na własną aktywność, niski poziom akceptacji dla proponowanych projektów, planów przez lokalne władze (16,7%), jak również brak wystarczająco ciekawej oferty aktywności (15,6%). Na brak informacji o proponowanych aktywnościach wskazało 8,3% badanych, a 9,4% nie jest w stanie wskazać co może być powodem.

Przywołane badanie wskazuje na niski poziom więzi ekskluzywnych, które ukierunkowane są na zewnątrz, łączą różnorodności i pozwalają na wykorzystywanie wewnętrznych i zewnętrznych aktywów wsi i rozprzestrzenianie informacji o jej rozwoju. Więzy te tworzą społeczny kapitał ekskluzywny. Istnienie tych więzi oznacza otwartość ludzi na powstanie relacji między zróżnicowanymi kategoriami społecznymi, pomimo różnic wyznawanych wartości i odmiennych postaw życiowych. Mogą one też spełniać ważną rolę np. w procesie zmian

sytuacji życiowej. Ekskluzywny kapitał społeczny jest istotny dla osiągnięcia postępów w rozwoju wsi.

Na pytanie o ocenę kondycji wsi pod względem aktywności i integracji społecznej w stosunku do sąsiednich miejscowości na podstawie wiedzy o ich działaniach prawie połowa uczestników przywoływanego badania (46,8% respondentów) oceniła tę kondycję jako podobną do sąsiadów, 33,4% oceniło ją lepiej 4,2% - znacznie lepiej, natomiast 15,6% oceniło kondycję Rychnowa pod tym względem gorzej.

Wobec skali lokalnego środowiska i jego specyfiki bezpośrednie kontakty i międzysąsiedzkie kanały wymiany informacji są dla mieszkańców najczęstszym źródłem wiedzy o tym, co się dzieje w okolicy, a największe znaczenie ma tzw. marketing szeptany. W przywoływanym badaniu 94,9% ankietowanych wskazywało na sąsiadów i znajomych oraz na rozmowy z ludźmi (np. w sklepie, na przystanku) jako na kanał wymiany informacji. Niecałe 50% osób wskazywało w tym kontekście na portale społecznościowe czy media społecznościowe, na kolejnych miejscach plasowali się pracownicy lokalnych instytucji. Najmniej skuteczne w omawianej dziedzinie okazują się media powszechnie, jak prasa i telewizja. W Rychnowie kontakt codzienny (bez uwzględniania kontaktów w ramach gospodarstwa domowego) stanowi 56,3% kontaktów zewnętrznych, przy czym wysoki udział ma również kontakt o częstości raz- kilka razy w tygodniu (27,1)%. Badani mieszkańcy Rychnowa wykazują się otwartością na poglądy polityczne swoich rozmówców, a także na kontakty z osobami spoza własnej wsi (na tę ostatnią cechę wskazują odpowiedzi 60,4% respondentów).

Badanie postaw mieszkańców Rychnowa wykazało, że wysoko oceniają oni możliwość uzyskania pomocy w drobnych naprawach, przeprowadzce itp. oraz w zrobieniu zakupów. Większy sceptycyzm dotyczy perspektyw uzyskania wsparcia w takich sprawach, jak znalezienie pracy, a tym bardziej pożyczka znacznej kwoty pieniędzy.

Badanie lokalnej społeczności świadczy o znacznym wycofaniu respondentów ze sfery lokalnego życia publicznego. Ankietowani mieszkańcy np. zdecydowanie nie doceniają wagi zebrzań wiejskich. Nie są one postrzegane jako miejsce kształtowania się lokalnej polityki, której zadaniem jest skuteczne realizowanie interesów mieszkańców.

Jak pokazały wyniki badania mieszkańcy w dość dużym stopniu są przywiązani do swojej wsi, to deklaracja 66% badanych. Ponad 42% badanych określiło, że mieszkańcy nie ufają sobie wzajemnie jak również aż 92% określiło, iż w ich wsi wieści szybko się roznoszą – jeśli zrobi się coś złego, wszyscy się o tym dowiadują. Z kolei 68% badanych mieszkańców określiło, że generalnie ludzie w Rychnowie się lubią.

Ocena słabych i mocnych stron środowiska realizacji interwencji

W toku konsultacji społecznych związanych z opracowaniem niniejszego Planu Odnowy Miejscowości przy udziale mieszkańców Rychnowa przedyskutowano najważniejsze problemy i potrzeby społeczności wsi. Przeprowadzone zostały też wywiady z przedstawicielami środowiska lokalnego. Na podstawie zgromadzonych w toku tych działań informacji przeprowadzono analizę zasobów miejscowości.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć na rzecz odnowy wsi. W analizie uwzględniono następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze
- środowisko kulturowe
- dziedzictwo religijne i historyczne
- obiekty i tereny
- gospodarka, rolnictwo
- sąsiedzi i przyjezdni
- instytucje
- ludzie, organizacje społeczne

W ramach prac nad sformułowaniem Planu Odnowy Rychnowa opracowano analizę zasobów wewnętrznych i analizę otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT - jej nazwa jest akronimem angielskich słów *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse w otoczeniu), *threats* (zagrożenia w otoczeniu) - stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest ona uznawana za efektywną metodę określania potencjału rozwojowego miejscowości. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „mocnych stron” – tego, co należy wykorzystać, sprzyjać będzie rozwojowi wsi (należy je zatem wzmocnić),

- „słabych stron” – tego, co nie wyeliminowane utrudniać będzie jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować),

- „szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od społeczności wsi, ale przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach mogą być wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości (należy starać się je wykorzystywać),

- „zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, bezpośrednio również niezależnych wprost od zachowania społeczności wsi, które jednak mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania).

Przeprowadzone z mieszkańcami wsi rozmowy oraz sporządzone analizy dały możliwość poznania oczekiwań opinii lokalnej społeczności, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Podjęta procedura koncentrowała się na poszukiwaniu i analizowaniu tego, co – zdaniem mieszkańców Rychnowa – jest konieczne do realizacji w związku ze zidentyfikowanymi szansami i zagrożeniami. Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się miejscowość. Należy brać pod uwagę, że wobec małych rozmiarów miejscowości i jej społeczności nawet ograniczona interwencja może się przyczynić do zmiany stanu rzeczy. Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą życia mieszkańców.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Korzystna lokalizacja miejscowości Stan drogi przebiegającej przez wieś Zadbana zabudowa Wyposażenie w media komunalne Przedszkole, biblioteka, świetlica, OSP, boisko wielofunkcyjne, paczkomat Silne zaangażowanie grup środowiskowych w sprawy wsi (seniorzy, koło gospodyń wiejskich) Organizacja wielu wydarzeń)</p>	<p>Zła jakość transportu publicznego, brak połączeń autobusowych Brak spowalniaczy Brak miejsc pracy Brak terenów pod budownictwo mieszkaniowe Brak szkoły Brak opieki medycznej Duży odpływ mieszkańców Brak chodnika Niewystarczająca liczba nasadzeń, które poprawiałyby wizerunek i estetykę wsi Brak parku Małe zaangażowanie młodzieży Brak propozycji zajęć dla młodzieży Mała ilość imprez i wydarzeń Brak drużyny piłkarskiej Słaba integracja lokalnej społeczności Deficyty w estetyce zabudowy (osiedle)</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Droga przez Brunki do Gorzowa Rozbudowa miasta Barlinka w stronę Rychnowa Pozyskanie energii z odnawialnych źródeł Doprowadzenie instalacji gazowej do miejscowości Doprowadzenie światłowodu gazowej do miejscowości</p>	<p>Ceny energii kosztów życia Likwidacja powiatu Emigracja mieszkańców, niekorzystne procesy demograficzne Powstanie zakładów przemysłowych przyczyniających się do zanieczyszczenia środowiska naturalnego</p>

Wizja rozwoju miejscowości

W następstwie przeprowadzonej analizy sformułowana została wizja rozwoju Rychnowa. Wyraża ona wspólnotowe przekonania lokalnej społeczności dotyczące kluczowych zagadnień w dziedzinie pożądanych kierunków zmian, oczekiwanego modelu życia, zagospodarowania czasu i przestrzeni oraz podzielanych planów i zamierzeń mieszkańców. Te plany i zamierzenia stanowią fundament dla świadomych, ukierunkowanych i konsekwentnych działań oraz determinacji, by uzyskać stosowne wsparcie i zaangażowanie organizacyjne i finansowe za strony samorządu lokalnego.

Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- jesteśmy dumni z naszego miejsca życia i widzimy w nim swoją przyszłość,
 - uważamy, że dzięki rozwojowi, wytrwałej pracy i osiąganym efektom podobnie będą widzieć i kochać Rychnów kolejne pokolenia oraz ci wszyscy, którzy zostaną jego mieszkańcami
 - jesteśmy sobie bliscy i widzimy, jak dynamicznie zmienia się otaczający nas świat – zamierzamy korzystać z nowych szans możliwości - nasza wieś i lokalna wspólnota to miejsce, w którym pragniemy się realizować
 - Rychnów ma wszelkie szanse rozwojowe – stanowi atrakcyjne otoczenie przyjazne dla nowych mieszkańców ceniących spokój i kameralność, więc jesteśmy gotowi na rozwój i posiadamy ku temu narzędzia
 - chcemy żyć w pięknym, estetycznym otoczeniu, zarówno w obrębie wsi, jak i korzystając z bliskości Barlinka oraz posiadając dostęp do innych ośrodków miejskich oraz usług publicznych
 - chcemy się wzajemnie lepiej poznawać i integrować, rozwiązywać problemy i unikać napięć oraz konfliktów mogących wynikać z różnych pomysłów na rozwój
 - zamierzamy systematycznie poprawić warunki życia w Rychnowie, podnosić jego standard i korzystać z jak najlepszych perspektyw rozwojowych
 - dążymy do stworzenia jak najlepszych warunków życia dla młodych ludzi
 - zamierzamy wykorzystać dostępne środki na finansowania planów i marzeń społeczności lokalnej
- dostosowując się do wymagań związanych z uzyskaniem wsparcia

Jak jesteśmy zorganizowani?

Tworzymy silne lokalne środowisko, w ramach którego osoby w różnym wieku oraz z różnym wykształceniem, prowadzący różne style życia, w tym „starzy” mieszkańcy i osadnicy budujący w Rychnowie swoje domy i planujący tu życie, mają przestrzeń do wszelkiej aktywności. Tych, którzy się wśród nas pojawiają, będziemy aktywnie włączać w nasze plany, działania i wizję rozwoju. Mamy swoich

liderów i struktury, które efektywnie działają i wdrażają projekty na rzecz dobra wspólnego – oprzemy się na tym kapitale i będziemy go rozwijać. Wspólnie osiągniemy poprawę stanu infrastruktury wsi, rozwiniemy przestrzeń publiczną, wzmocnimy jej jakość i uzyskamy lepsze warunki do indywidualnego i zbiorowego rozwoju.

Nasza wizja - jakie ma być nasze dalsze życie?

W następstwie realizacji naszych działań i uzyskanego wsparcia Rychnów w perspektywie roku 2030 będzie:

- wsią zadbaną, czystą, chlubiącą się estetyczną zabudową w otoczeniu troskliwie utrzymanej zieleni, z wykorzystanymi i dobrze zagospodarowanymi miejscami wypoczynku i rekreacji oraz świetlicą jako centrami naszego życia społecznego
- wsią zieloną, w której społeczność lokalna dba o jakość środowiska, cieszy się nim i skutecznie je chroni przed degradacją
- wsią przyjazną – miejscem dobrym do życia, nowoczesnym, bezpiecznym i wygodnym - z dobrą drogą, bezpiecznym chodnikiem oraz rozwiniętą i dostępną przestrzenią publiczną
- wsią nowoczesną, w której mieszkańcy mają możliwość korzystania z nowoczesnych technologii, z warunków do wypoczynku, uprawiania sportu i rekreacji, z perspektywami wychowywania dzieci i atrakcyjnego spędzania czasu przez młodzież
- wsią zintegrowaną, z aktywną i przyjazną sobie społecznością podejmującą wspólne działania, zdolną do rozwiązywania problemów, wspólnie uczestniczącą w inicjatywach społecznych oraz projektach na rzecz wspólnego dobra, we wspólnej pracy, zabawie i wypoczynku
- wsią wielopokoleniową dbającą o dzieci i młodzież, w której skutecznie integrują się pokolenia i starzy oraz nowoprzybyli mieszkańcy, gdzie każdy czuje się ważnym, szanowanym i dobrze widzianym członkiem przyjaznej społeczności, mając dostęp do jak najlepszych warunków dla życia i rozwoju
- wsią dbającą o zachowanie walorów kulturowych, zachowującą kameralną, przyjazną skalę, zatroskaną o swoje dziedzictwo kulturowe i otaczający miejscowość naturalny krajobraz

Realizacja naszej wspólnej wizji wymaga planowego, ukierunkowanego i systematycznego wysiłku, a także zaangażowania i współdziałania władz samorządowych i innych interesariuszy, w szczególności w przedsięwzięciach i projektach wymagających poważnego wkładu finansowego. Będziemy uczestniczyć w tym wysiłku. Za sprawą inicjatyw własnych wspomaganym przez gminę oraz dzięki skutecznemu pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych Rychnów będzie jeszcze lepszym miejscem do życia przyciągającym nowych mieszkańców i docenianym przez nas wszystkich.

Projekty służące realizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości Rychnów 2024 - 2030

Nazwa projektu	Budowa chodnika
Termin realizacji	2024 – 2025
Koszt realizacji	150 tysięcy złotych
Uzasadnienie	Mieszkańcy Rychnowa konsekwentnie apelują o budowę chodnika wzdłuż przebiegu przez wieś drogi. Brak chodnika w fundamentalny sposób obniża standard życia mieszkańców miejscowości. Zwiększa to elementarne zagrożenie bezpieczeństwa osób poruszających się w ruchu kołowym i pieszym, w tym dzieci i rowerzystów. Zmiana tego stanu rzeczy leży w najlepiej rozumianym interesie mieszkańców, jest też podstawowym warunkiem podniesienia jakości ich życia.
Kluczowe warunki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie środków finansowych - determinacja społeczności lokalnej w zabieganiu o realizację projektu
Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie podpisów pod wnioskiem o realizację inwestycji - udział w pracach społecznych na rzecz przygotowania inwestycji i zagospodarowania otoczenia - udział w konsultacjach służących efektywnej realizacji inwestycji, w tym określeniu przebiegu i parametrów chodnika

Nazwa projektu	Poprawa dostępności transportowej miejscowości
Termin realizacji	2024 - 2026
Koszt realizacji	Bez możliwości określenia kosztów
Uzasadnienie	Pomimo lokalizacji w odległości 6 kilometrów od Barlinka społeczność Rychnowa nie uczestniczy w wystarczającym stopniu w dostępie do usług publicznych dostępnych w mieście, ma poczucie wykluczenia transportowego. Zwiększenie liczby i optymalizacja połączeń w podmiejskim transporcie publicznym (także w formie interwencyjnych przejazdów organizowanych przez samorząd lokalny) ma kluczowe znaczenie zwłaszcza dla osób

	niedysponujących indywidualnym środkiem transportu, ludzi starszych i młodzieży szkolnej. Stanowi też szansę dla osób pragnących być aktywnymi na rynku pracy.
Kluczowe warunki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie podjęcia odpowiednich decyzji administracyjno - finansowych - nasilenie presji ze strony mieszkańców na realizację inwestycji wraz z określeniem punktów społecznego nacisku
Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie podpisów pod wnioskiem o realizację inwestycji - określenie skali zapotrzebowania na połączenia transportu publicznego w poszczególnych okresach roku - określenie optymalnego – z punktu widzenia mieszkańców – układu połączeń

Nazwa projektu	Zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty kulturalnej
Termin realizacji	2024-2030
Koszt realizacji	kilkadziesiąt tysięcy złotych rocznie
Uzasadnienie	<p>Kultura i udział w niej stanowią dla mieszkańców Rychnowa bardzo ważny aspekt jakości życia. Ograniczone są możliwości wzmacniania go przez aktywność organizacji publicznych. Decydujące znaczenie ma zatem podjęcie współpracy i koordynacja działań wszystkich podmiotów posiadających realny wpływ na dynamikę życia społeczności, w tym grup formalnych i nieformalnych oraz samych mieszkańców. Tego rodzaju inicjatywa i wypracowane rozwiązania będą stanowić silny argument za pozyskaniem dodatkowego wsparcia finansowego i organizacyjnego. Będzie też sprzyjać budowaniu relacji i współpracy z mieszkańcami innych, szczególnie sąsiednich miejscowości.</p>
Kluczowe warunki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie społecznego koordynatora przedsięwzięcia - zaangażowanie odpowiedniej liczby mieszkańców w realizację przedsięwzięcia - sporządzenie ramowego harmonogramu wydarzeń i form aktywności kulturalnej społeczności lokalnej - nawiązanie kontaktów i współpracy z podmiotami, których działania mogą być włączone w realizację przedsięwzięcia (w tym z innymi miejscowościami) - pozyskanie partnera formalnego wspierającego realizację przedsięwzięcia (w tym w formie

	<p>dedykowanego projektu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie wsparcia finansowego w stosunkowo ograniczonym wymiarze - zaangażowanie wkładu własnego, w szczególności w zakresie nakładu pracy i działań organizacyjnych
<p>Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie wkładu własnego, w szczególności w zakresie organizacji i nakładu pracy - udostępnienie, przygotowanie i obsługa pomieszczenia/pomieszczeń służących realizacji przedsięwzięcia

Nazwa projektu	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w obrębie miejscowości
Termin realizacji	2024 – 2025
Koszt realizacji	80 tysięcy złotych
Uzasadnienie	<p>Droga przebiegająca przez Rychnów jest czynnikiem służącym utrzymaniu kontaktów z otoczeniem zewnętrznym i aktywizacji gospodarczej, ale równocześnie źródłem pewnych uciążliwości oraz zagrożeń. Wynikają one z nasilenie ruchu samochodowego oraz niejednokrotnie niedostosowania prędkości pojazdów do warunków w obrębie miejscowości. Na przestrzeni lat liczba pojazdów przejeżdżających przez miejscowość systematycznie wzrasta. Tendencja ta w kolejnych latach pozostanie utrzymana. Zwiększa to elementarne zagrożenie bezpieczeństwa osób poruszających się w ruchu kołowym i pieszym, w tym dzieci i rowerzystów. Zmiana tego stanu rzeczy leży w najlepiej rozumianym interesie mieszkańców, jest też podstawowym warunkiem podniesienia jakości ich życia. Głęboko uzasadnione jest zatem wprowadzenie rozwiązań służących obniżeniu poziomu zagrożeń przy zachowaniu płynności i stabilności ruchu w obrębie miejscowości.</p>
Kluczowe warunki realizacji	<ul style="list-style-type: none"> - skuteczne dotarcie z przesłaniem do kluczowych podmiotów - opracowanie spójnej i akceptowalnej koncepcji realizacji z uwzględnieniem lokalizacji kluczowych punktów poprawy bezpieczeństwa - uzgodnienie z lokalną społecznością charakteru podejmowanych działań
Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację	- określenie stanowiska społeczności Rychnowa ze wskazaniem oraz umiejscowieniem w przestrzeni konkretnych zagrożeń

	- udział w konsultacjach przygotowywanych rozwiązań
--	---

Nazwa projektu	Budowa drogi rowerowej do Dzikowa
Termin realizacji	2024 – 2026
Koszt realizacji	Bez możliwości określenia kosztów
Uzasadnienie	Potrzeba budowa odcinka drogi rowerowej o długości 6 kilometrów w kierunku Dzikowa jest zgłaszana przez społeczność Rychnowa jako zaradzeniu braku tego rodzaju infrastruktury umożliwiającej utrzymanie codziennych relacji. Z istniejącego traktu korzysta sporo osób, nie spełnia on jednak podstawowych parametrów komfortu i bezpieczeństwa jazdy. W ocenie mieszkańców budowa drogi rowerowej sprzyjać będzie osobistym i zawodowym relacjom oraz zwiększy dostępność Rychnowa dla przybywających z zewnątrz.
Kluczowe warunki realizacji	- uzyskanie podjęcia odpowiednich decyzji administracyjno - finansowych - nasilenie presji ze strony mieszkańców na realizację inwestycji wraz z określeniem punktów społecznego nacisku
Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację	- zbieranie podpisów pod wnioskiem o realizację inwestycji - określenie skali zapotrzebowania na wykorzystanie drogi rowerowej w poszczególnych okresach roku - określenie optymalnych – z punktu widzenia mieszkańców – parametrów technicznych drogi

Nazwa projektu	Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej Rychnowa
Termin realizacji	2023 – 2025
Koszt realizacji	30 tysięcy złotych
Uzasadnienie	Jakość przestrzeni wspólnie użytkowanej jest kluczowym aspektem autoidentyfikacji mieszkańców i budowania przez nich więzi z miejscem życia. Trwają prace porządkowe we wsi będące jednocześnie przygotowaniem do poszerzenia wiejskiego ogrodu. Cała praca odbywa się w oparciu o zaangażowanie wolontariuszek i wolontariuszy, Ze środków pozyskanych w ramach społecznego projektu finansowany jest zakup sadzonek, drzewek, krzewów oraz materiałów niezbędnych do realizacji inicjatywy. Podejmowane są nasadzenia roślin, krzewów i drzew ozdobnych, budowa bądź rozbudowa małej

	<p>infrastruktury (ławki, stoły) czy miejsc spotkań w ogólnodostępnej przestrzeni. Wieś zyskuje nowy wizerunek. Wysoce uzasadnione i pożądane przez mieszkańców jest kontynuowanie i rozwijanie tego rodzaju działań.</p>
<p>Kluczowe warunki realizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie spójnej i akceptowalnej koncepcji realizacji z uwzględnieniem lokalizacji kluczowych punktów dalszej interwencji i poprawy estetyki - zapewnienie społecznego zaangażowania w opiekę nad utworzoną, uporządkowaną przestrzenią - uzyskanie finansowanie realizacji działań
<p>Formy zaangażowania lokalnej społeczności w realizację</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie lokalizacji interwencji oraz ogólnego planu i programu interwencji - udział w pracach z zaangażowaniem własnego czasu i sprzętu

Zarządzanie i promocja

Plan Odnowy Miejscowości Rychnów na lata 2024 – 2030 został zaakceptowany przez społeczność miejscowości. Jako taki zostanie przedstawiony i rekomendowany Radzie Gminy, jako potencjalny element systemu zarządzania rozwojem obszaru.

Za realizację Planu Odnowy Miejscowości Rychnów odpowiedzialna będzie Rada Sołecka wsi Rychnów wraz z sołtysem oraz samorząd lokalny. We wszystkich sprawach związanych z wydatkowaniem środków finansowych oraz składaniem wniosków o dotacje z różnych źródeł Rada Sołecka będzie współpracować z samorządem lokalnym, działając w oparciu o przyjęty Plan. Rada Sołecka będzie na bieżąco monitorować realizację Planu i raz do roku składać mieszkańcom sprawozdanie z jego realizacji, ewentualnie wnioskować o niezbędne zmiany w jego zapisach. Rada Sołecka będzie również gromadzić, porządkować i opracowywać wszelkie informacje dotyczące realizacji Planu Odnowy Miejscowości Rychnów, będzie również odpowiedzialna za jego promocję w gronie społeczności Rychnowa. Promocja podejmowanych działań i przepływ informacji w skali gminy i poza nią realizowane będą przez struktury samorządu gminy.

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest najważniejszym dokumentem związanym z planowaniem odnowy miejscowości, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia jej mieszkańców. Oddaje potrzeby mieszkańców Rychnowa. Jest przygotowany za ich wiedzą i przy ich udziale, a jego głównym celem jest wprowadzenie w życie koncepcji i wizji rozwoju na lata 2024-2030. Wysiłki te pomogą rozwiązać problemy, pokonać ograniczenia i osiągnąć stawiane sobie przez społeczność Rychnowa cele. Plan pozwoli także na uświadomienie mieszkańcom ich znaczenia i roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Stanowi także istotny, realny wkład mieszkańców Rychnowa w dobrostan i rozwój całej gminy.

Plan Odnowy Miejscowości ma charakter otwarty, możliwa jest jego ewentualna aktualizacja w zależności od zmiany potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Może on zatem zostać uzupełniony o nowe zadania i zapisy. Ewentualne modyfikacje traktowane będą z powagą jako istotne zobowiązanie mieszkańców i wszystkich interesariuszy. Poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć Plan Odnowy Miejscowości Rychnów przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

Projekt finansowany przez
Islandię, Lichtenstein i Norwegię
z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu
Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny.